

STANOWISKO Nr 89/24/P-IX
PREZYDIUM NACZELNEJ RADY LEKARSKIEJ
z dnia 8 listopada 2024 r.

**w sprawie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o prawach pacjenta
i Rzeczniku Praw Pacjenta oraz niektórych innych ustaw**

Prezydium Naczelnej Rady Lekarskiej po zapoznaniu się z poselskim projektem ustawy o zmianie ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta oraz niektórych innych ustaw, przekazanym przy piśmie Zastępcy Szefa Kancelarii Sejmu pana Dariusza Salamończyka z dnia 18 października 2024 r. (znak: SPS-WP.020.238.5.2024) negatywnie opiniuje tryb wprowadzania zmian ustawowych w zakresie dotyczącym obowiązku udzielenia pacjentowi informacji o stanie zdrowia, od którego zależy prawidłowość udzielonej przez pacjenta zgody na udzielenie świadczenia zdrowotnego (art. 31 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty) a także zmian w obszarze tajemnicy lekarskiej (art. 40 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty). Projekt ustawy - jako projekt poselski - nie przeszedł etapu konsultacji społecznych, co oznacza, że wiele organizacji zajmujących się ochroną zdrowia oraz wielu ekspertów z tej dziedziny będzie pozbawionych możliwości złożenia swojego stanowiska wobec projektowanych zmian.

Należy w tym miejscu przypomnieć, że zgoda pacjenta na udzielenie mu świadczenia zdrowotnego w obszarze diagnostyki, leczenia i postępowania po zakończeniu postępowania terapeutycznego powinna być świadoma, a więc wyrażona po uzyskaniu od lekarza wyczerpujących oraz zrozumiałych informacji i wyjaśnień zgodnie z art. 31 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty. Zmiany w zakresie art. 31 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty rzutują nie tylko na zakres uprawnień pacjenta do wyrażenia zgody lub odmowy zgody na leczenie, ale także zmieniają zakres obowiązków lekarzy, od których wykonania zależy czy udzielona zgoda na leczenie będzie prawnie skuteczna. Z tej przyczyny zmiany art. 31 ustawy lekarskiej powinny trafić do konsultacji społecznych, tak aby zostały skrupulatnie przeanalizowane przez wszystkich interesariuszy systemu opieki zdrowotnej.

Odnosząc się do projektu zmiany art. 31 ust. 1 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty, Prezydium Naczelnej Rady Lekarskiej negatywnie opiniuje tę zmianę,

uznając, że dotychczasowe brzmienie art. 31 ustawy prawidłowo reguluje zakres obowiązku informacyjnego lekarza. Rozszerzenie zakresu informacyjnego lekarza nie jest dostatecznie uzasadnione. Ponadto należy zwrócić uwagę na brak konsekwencji projektodawcy, który – inaczej niż w pozostałych przepisach projektu ustawy - nie uzależnia wykonania przez lekarza obowiązku informacyjnego od osiągnięcia przez małoletniego pacjenta wieku 13 lat.

Wątpliwości budzi także projektowana zmiana art. 40 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty poprzez poszerzenie zakresu sytuacji, w których nie stosuje się obowiązku zachowania tajemnicy lekarskiej o sytuacje opisane w art. 7a ust. 3 i 4 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta. Sytuacje opisane w art. 7a ustawy o prawach pacjenta dotyczą porad psychologicznych, psychoterapii indywidualnej i wsparcia psychospołecznego, a wynikający z art. 7a ust. 3 zakres informowania przedstawiciela ustawowego zdaje się być obowiązkiem niezależnym od tego, czy w toku tych porad psychologicznych, psychoterapii indywidualnej i wsparcia psychospołecznego pacjenta małoletniego zdiagnozowano okoliczności dotyczące zagrożenia jego zdrowia. Wobec tego kwestią wymagającą dalszego zastanowienia jest szeroki zakres zwolnienie z tajemnicy lekarskiej w sytuacjach, gdy u pacjenta nie zdiagnozowano niepokojących okoliczności dotyczących jego zdrowia psychicznego.

Prezydium Naczelnej Rady Lekarskiej pozytywnie ocenia natomiast projektowany art. 7a ust. 1 i 2 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta, który zapewni pacjentom po ukończeniu 13. roku życia prawa do porad psychologicznych, sesji wsparcia psychospołecznego i sesji psychoterapii indywidualnej w ramach świadczeń gwarantowanych. Wątpliwości może budzić jednak dlaczego pacjenci w tym wieku nie będą uprawnieni do podjęcia – bez zgody przedstawiciela ustawowego - decyzji o skorzystaniu z tych świadczeń poza systemem świadczeń gwarantowanych.

Dostrzegając doniosłość problematyki przeciwdziałania sytuacjom kryzysowym związanym ze stanem emocjonalnym i psychicznym dzieci i młodzieży oraz wagę ochrony zdrowia psychicznego tej grupy pacjentów, samorząd lekarski deklaruje gotowość do merytorycznej dyskusji na temat projektu ustawy.

SEKRETARZ

Grzegorz Wrona

PREZES

Łukasz Jankowski